

เจดยแบบฝีกหัดบทที่ 1
ความน่าจะเป็น

ทำแบบฝึกหัด

1. กำหนดให้

$$\begin{aligned} f(y) &= \frac{100}{y^2} && \text{สำหรับ } y \geq 100 \\ &= 0 && \text{สำหรับ } y < 100 \end{aligned}$$

ก. วิธีทำ ให้ Y เป็นอายุของหลอดวิทย์และเป็นตัวแปรต่อเนื่อง

$$\begin{aligned} P(Y = 150) &= \int_{150}^{150} \frac{100}{y^2} dy \\ &= \left. \frac{100y^{-1}}{-1} \right|_{150}^{150} \\ &= -\frac{100}{150} + \frac{100}{150} = 0 \end{aligned}$$

หมายเหตุ ตัวแปรต่อเนื่องเมื่อไรหาค่าความน่าจะเป็นของจุด จะมีค่าเท่ากับศูนย์

ข. วิธีทำ หาค่าคาดหวังของ Y ($E(Y)$) ได้

$$\begin{aligned} E(Y) &= \int_{100}^{\infty} \frac{100y}{y^2} dy = \int_{100}^{\infty} \frac{100}{y} dy \\ &= 100 \ln y \Big|_{100}^{\infty} = 100(\ln \infty - \ln 100) \\ &= 100 \ln \infty - 200 \ln 10 \quad \text{ซึ่งหาค่าไม่ได้} \end{aligned}$$

2. กำหนดให้

$$\begin{aligned} f(y) &= K(1 - y^2) && \text{สำหรับ } -1 < y < 1 \\ &= 0 && \text{สำหรับค่าอื่น ๆ} \end{aligned}$$

ก. วิธีทำ หาค่า K ที่จะทำให้ $f(y)$ เป็นฟังก์ชันความหนาแน่นจริง ๆ จะได้ว่า

$$\begin{aligned} \int_{-1}^1 f(y) dy &= \int_{-1}^1 K(1 - y^2) dy = 1 \\ &= \int_{-1}^1 K dy - \int_{-1}^1 Ky^2 dy = 1 \\ &= Ky \Big|_{-1}^1 - \frac{Ky^3}{3} \Big|_{-1}^1 = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= K(1+1) - \frac{K}{3}(1^3 + 1^3) = 1 \\
 \int_{-1}^1 f(y)dy &= 2K - \frac{2K}{3} = 1 \\
 \frac{4K}{3} &= 1 \\
 K &= \frac{3}{4}
 \end{aligned}$$

ข. วิธีทำ ให้ C.D.F. ของ y เขียนได้เป็น $F(y)$ ซึ่งคำนวณหาได้

$$\begin{aligned}
 F(y) &= \int_{-1}^y \frac{3}{4}(1-t^2)dt \\
 &= \left(\frac{3t}{4} - \frac{3t^3}{12} \right) \Big|_{-1}^y = \left(\frac{3y}{4} - \frac{y^3}{4} \right) - \left(-\frac{3}{4} + \frac{1}{4} \right) \\
 &= \frac{1}{2} + \frac{y}{4}(3-y^2) \quad -1 < y < +1 \\
 &= 0 \quad \text{สำหรับค่าอื่น ๆ}
 \end{aligned}$$

ค. วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 E(2Y - 1) &= \int_{-1}^1 (2y-1) \frac{3}{4}(1-y^2)dy \\
 &= \int_{-1}^1 \left(-\frac{3}{4} + \frac{3}{2}y + \frac{3}{4}y^2 - \frac{3}{2}y^3 \right) dy \\
 &= \int_{-1}^1 -\frac{3}{4}dy + \int_{-1}^1 \frac{3}{2}ydy + \int_{-1}^1 \frac{3}{4}y^2dy - \int_{-1}^1 \frac{3}{2}y^3dy \\
 &= \left(-\frac{3}{4}y + \frac{3}{4}y^2 + \frac{y^3}{4} - \frac{3}{8}y^4 \right) \Big|_{-1}^1 \\
 &= \left(-\frac{3}{4} + \frac{3}{4} + \frac{1}{4} - \frac{3}{8} \right) - \left(\frac{3}{4} + \frac{3}{4} + \left(-\frac{1}{4} \right) - \frac{3}{8} \right) \\
 &= -\frac{1}{8} - \frac{7}{8} = -1
 \end{aligned}$$

ง. วิธีทำ

$$V(Y) = E(Y^2) - (E(Y))^2$$

$$E(Y) = \int_{-1}^1 y \frac{3}{4}(1-y^2)dy = \int_{-1}^1 \frac{3}{4}ydy - \int_{-1}^1 \frac{3}{4}y^3dy$$

$$= \left(\frac{3y^2y^4}{4 \times 2 \cdot 4} \right) \Big|_{-1}^1$$

$$= \left(\frac{3}{8} - \frac{3}{16} \right) - \left(\frac{3}{8} - \frac{3}{16} \right) = 0$$

$$E(Y^2) = \int_{-1}^1 y^2 \frac{3}{4} (1-y^2) dy$$

$$= \int_{-1}^1 \frac{3}{4} y^2 dy - \int_{-1}^1 \frac{3}{4} y^4 dy$$

$$= \left(\frac{3}{4 \times 3} y^3 - \frac{3y^5}{4 \times 5} \right) \Big|_{-1}^1$$

$$= \left(\frac{1}{4} - \frac{3}{20} \right) - \left(-\frac{1}{4} + \frac{3}{20} \right)$$

$$= \left(\frac{2}{20} \right) - \left(-\frac{2}{20} \right) = \frac{1}{5}$$

$$V(Y) = E(Y^2) - (E(Y))^2$$

$$= \frac{1}{5} - 0 = \frac{1}{5}$$

จ. วิธีทำ

เนื่องจากว่า $\bar{Y} = \frac{\sum_{i=1}^n Y_i}{n}$

$$E(\bar{Y}) = E\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i\right) = \frac{1}{n} E\left(\sum_{i=1}^n Y_i\right) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n E(Y_i)$$

$$= E(Y_i) = 0$$

$$V(\bar{Y}) = V\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Y_i\right) = \left(\frac{1}{n}\right)^2 V\left(\sum_{i=1}^n Y_i\right) = \left(\frac{1}{n}\right)^2 \sum_{i=1}^n V(Y_i)$$

$$= \frac{V(Y_i)}{n} = \frac{1}{500} = 0.002$$

จากทฤษฎีขีดจำกัดส่วนกลาง \bar{Y} มีการแจกแจงเข้าใกล้ปกติ ดังนั้น

$$P(\bar{Y} > 0.05) = P\left[\frac{\bar{Y} - E(\bar{Y})}{\sqrt{V(\bar{Y})}} > \frac{0.05 - 0}{\sqrt{0.0021}}\right]$$

$$= 1 - P\left(Z \leq \frac{0.05}{\sqrt{0.0021}}\right)$$

$$= 1 - P\left(Z \leq \frac{0.05}{0.0447}\right)$$

$$\begin{aligned}
&= 1 - P(Z \leq 1.12) = 1 - 0.8686 \\
&= 0.1314
\end{aligned}$$

3. วิธีทำ

$$\begin{aligned}
f(y) &= \frac{\alpha}{10,000} \left(1 - \frac{y}{10,000}\right) & 0 < y < 10,000 \\
&= 0 & \text{สำหรับค่าอื่น ๆ}
\end{aligned}$$

ก. คำนวณหาค่า α

$$\begin{aligned}
\int_0^{10,000} \frac{\alpha}{10,000} \left(1 - \frac{y}{10,000}\right) dy &= 1 \\
a \int_0^{10,000} \left(\frac{1}{10,000} - \frac{y}{10,000^2}\right) dy &= 1 \\
a \left[\int_0^{10,000} \frac{1}{10,000} dy - \int_0^{10,000} \frac{y}{10,000^2} dy \right] &= 1 \\
a \left[\frac{y}{10,000} \Big|_0^{10,000} - \frac{y^2}{2 \times 10,000^2} \Big|_0^{10,000} \right] &= 1 \\
a \left[1 - \frac{1}{2} \right] &= 1 \\
a &= 2
\end{aligned}$$

ข. หาค่าคาดหวังของอายุทรานซิสเตอร์

$$\begin{aligned}
E(Y) &= \int_0^{10,000} \frac{2y}{10,000} \left(1 - \frac{y}{10,000}\right) dy \\
&= \int_0^{10,000} \frac{2y}{10,000} dy - \int_0^{10,000} \frac{2y^2}{10,000^2} dy \\
&= \frac{y^2}{10,000} \Big|_0^{10,000} - \frac{2y^3}{3 \times 10,000^2} \Big|_0^{10,000} \\
&= (10,000) - \left(\frac{2 \times 10,000}{3}\right) \\
&= \frac{10,000}{3}
\end{aligned}$$

ค. คำนวณ C.D.F.

$$\begin{aligned}
 F(y) &= \int_0^y f(y)dy = 0 && y < 0 \\
 &= \int_0^{10,000} \frac{2}{10,000} \left(1 - \frac{y}{10,000}\right) dy = \frac{2}{10,000} \left(y - \frac{y^2}{20,000}\right), && 0 < y < 10,000 \\
 &= 1 && y \geq 1
 \end{aligned}$$

ง. $F(z) = P(Z \leq z) = P(2Y \leq z)$
 $= P\left(Y \leq \frac{z}{2}\right)$

แทนค่าลงในข้อ ค. ได้

$$\begin{aligned}
 F(z) &= 0 && \text{ถ้าหากว่า } z < 0 \\
 &= \frac{2}{10,000} \left(\frac{z}{2} - \frac{z^2}{80,000}\right) && 0 \leq z < 20,000 \\
 &= 1 && z \geq 20,000
 \end{aligned}$$

4. วิธีทำ

ก. ให้ X_i เป็นขนาดของขวดบรรจุของเหลวมาตรฐาน มีการแจกแจงพร้อมด้วย $E(X_i) = 16$ ออนซ์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.07 ออนซ์

ให้ $Y = X_1 + X_2 + X_3$ แล้ว

$$\begin{aligned}
 E(Y) &= E(X_1 + X_2 + X_3) = E(X_1) + E(X_2) + E(X_3) \\
 &= 16 + 16 + 16 = 48
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 V(Y) &= V(X_1 + X_2 + X_3) = V(X_1) + V(X_2) + V(X_3) \\
 &= 0.07^2 + 0.07^2 + 0.07^2 = 3(0.07)^2
 \end{aligned}$$

ข. $P(Y > 48.25) = P\left[\frac{Y - E(y)}{\sqrt{V(Y)}} > \frac{48.25 - 48}{\sqrt{3(0.07)^2}}\right]$
 $= P\left(Z > \frac{.25}{0.12}\right) = P(Z > 2.08)$
 $= 0.5000 - P(Z \leq 2.08)$
 $= 0.5000 - 0.4812 = 0.0188$

5. วิธีทำ จาก Chebychev's inequality

$$P[|\bar{X} - \mu| \leq k\sigma_{\bar{X}}] \geq 1 - \frac{1}{k^2}$$

ในเมื่อ

$$P\left[\left|\frac{1,000}{5,000}\bar{X} - \frac{1,000}{5,000}\mu\right| \leq 20\right] \geq 0.95$$

$$P\left[\frac{1}{5}|\bar{X} - \mu| \leq 20\right] \geq 0.95$$

$$P\left[|\bar{X} - \mu| \leq 100\right] \geq 0.95$$

$$k\frac{\sigma}{\sqrt{n}} = 100, \quad k^2 = 20$$

ในเมื่อ $k = \sqrt{20}$, $\sigma = 200$

$$\frac{\sqrt{20} \times 200}{\sqrt{n}} = 100$$

$$\sqrt{n} = \frac{\sqrt{20} \times 200}{100} = \sqrt{20} \times 2$$

$$n = 20 \times 4 = 80$$

6. วิธีทำ

ให้ $P(c_1) = 0.6$ คือ ความน่าจะเป็นที่จะโยนเหรียญที่ 1

$P(c_2) = 0.4$ คือ ความน่าจะเป็นที่จะโยนเหรียญที่ 2

$P(H/c_1) = 0.3$ คือ ความน่าจะเป็นที่ปรากฏเป็นหัวของเหรียญที่ 1

$P(H/c_2) = 0.6$ คือ ความน่าจะเป็นที่ปรากฏเป็นหัวของเหรียญที่ 2

ก. กระบวนการของเบย์ส ก่อนการโยนเหรียญจะเป็น

$$E[\ell(a_1)] = (0)(.6) + 1(.4) = 0.4 \quad (\text{โยนเหรียญที่ 1})$$

$$E[\ell(a_2)] = (1)(.6) + 0(.4) = 0.6 \quad (\text{โยนเหรียญที่ 2})^{**}$$

กระบวนการของเบย์สก่อนการโยนเหรียญจะเป็น 0.6

ข. กระบวนการของเบย์ส ถ้าโยนเหรียญหนึ่งครั้งและผลลัพธ์เป็นหัว

$$\begin{aligned} P(c_1/H) &= \frac{P(c_1)P(H/c_1)}{P(c_1)P(H/c_1) + P(c_2)P(H/c_2)} \\ &= \frac{(0.6)(0.3)}{(0.6)(0.3) + (0.4)(0.6)} = \frac{18}{42} = \frac{3}{7} \end{aligned}$$

$$P(c_2/H) = \frac{P(c_2)P(H/c_2)}{P(c_1)P(H/c_1) + P(c_2)P(H/c_2)}$$

$$= \frac{(0.4)(0.6)}{(0.6)(0.3) + (0.4)(0.6)} = \frac{24}{42} = \frac{4}{7}$$

$$E[a_1/H] = (0)\left(\frac{3}{7}\right) + (1)\left(\frac{4}{7}\right) = \frac{4}{7} \quad (\text{เหรียญที่ 1})$$

$$E[a_2/H] = (1)\left(\frac{3}{7}\right) + (0)\left(\frac{4}{7}\right) = \frac{3}{7} \quad (\text{เหรียญที่ 2}) **$$

กระบวนการของเบย์ส ถ้าผลลัพธ์เป็นหัวคือ $\frac{3}{7}$

$$\text{จาก } P(H/c_1) = 0.3 \Rightarrow P(T/c_1) = 0.7$$

$$P(H/c_2) = 0.6 \Rightarrow P(T/c_2) = 0.4$$

$$\therefore P(c_1/T) = \frac{P(c_1)P(T/c_1)}{P(c_1)P(T/c_1) + P(c_2)P(T/c_2)}$$

$$= \frac{(0.6)(0.7)}{(0.6)(0.7) + (0.4)(0.4)} = \frac{42}{58} = \frac{21}{29}$$

$$P(c_2/T) = \frac{P(c_2)P(T/c_2)}{P(c_1)P(T/c_1) + P(c_2)P(T/c_2)}$$

$$= \frac{(0.4)(0.4)}{(0.6)(0.7) + (0.4)(0.4)} = \frac{16}{58} = \frac{8}{29}$$

$$E[a_1/T] = (0)\left(\frac{21}{29}\right) + (1)\left(\frac{8}{29}\right) = \frac{8}{29} \quad **$$

$$E[a_2/T] = (1)\left(\frac{21}{29}\right) + (0)\left(\frac{8}{29}\right) = \frac{21}{29}$$

กระบวนการของเบย์ส ถ้าผลลัพธ์เป็นก้อยคือ $\frac{8}{29}$

7. วิธีทำ

ราคาขายกำหนดที่ \$1.00 ถ้าการรับประกันนี้สมบูรณ์

ราคาขาย \$0.50 ถ้าการรับประกันนี้จะชดใช้ 10 เซนต์ต่อแผ่นที่เสียหนึ่ง

ต้นทุนของฟิล์ม \$0.25 และไม่มีการคืน

ผู้ซื้อเลือกได้ 3 พฤติกรรม

a₁ ทิ้งฟิล์มเสีย

a₂ ขายฟิล์ม \$1.00

a₃ ขายฟิล์ม \$0.50

ก) ถ้าสภาวะธรรมชาติทั้งหมดสมนัยกับแผ่นกระดาษที่เสีย 0, 1, 2, 3, 4, 5 ในการห่อ

$a \backslash \theta$	0	1	2	3	4	5
a_1	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
a_2	-0.75	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
a_3	-0.25	-0.15	-0.05	0.05	0.15	0.25

ข) จาก

$$P(\theta = k) = \binom{5}{k} (0.05)^k (0.95)^{5-k}$$

$$P(\theta = 0) = \binom{5}{0} (0.05)^0 (0.95)^5 = 0.774$$

$$P(\theta = 1) = \binom{5}{1} (0.05)(0.95)^4 = 0.2036$$

$$P(\theta = 2) = \binom{5}{2} (0.05)^2 (0.95)^3 = 0.0214$$

$$P(\theta = 3) = \binom{5}{3} (0.05)^3 (0.95)^2 = 0.00113$$

$$P(\theta = 4) = \binom{5}{4} (0.05)^4 (0.95)^1 = 0.296 \times 10^{-4}$$

$$P(\theta = 5) = \binom{5}{5} (0.05)^5 (0.95)^0 = 0.3125 \times 10^{-6}$$

$$\begin{aligned} E(\ell(a_1)) &= (0.25)(0.774) + (0.25)(0.2036) + (0.25)(0.0214) + (0.25)(0.00113) \\ &\quad + (0.25)(0.296 \times 10^{-4}) + (0.25)(0.3125 \times 10^{-6}) \\ &= 0.25 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E(\ell(a_2)) &= (-0.75)(0.774) + (0.25)(0.2036) + (0.25)(0.0214) + (0.25)(0.00113) \\ &\quad + (0.25)(0.296 \times 10^{-4}) + (0.25)(0.3125)(10^{-6}) \\ &= -0.558 + 0.064 = -0.494 \quad *** \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E(\ell(a_3)) &= (-0.25)(0.774) + (-0.15)(0.2036) + (-0.05)(0.0214) + (0.05)(0.00113) \\ &\quad + (0.15)(0.296 \times 10^{-4}) + (0.25)(0.3125 \times 10^{-6}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= -0.186 - 0.03054 - 0.00107 + 0.0000565 + 0.0000044 + 0.078125 \times 10^{-6} \\
&= -0.21761 + 0.60978 \times 10^{-4} = -0.21754 \\
&= -0.21754
\end{aligned}$$

กระบวนการของเบย์สก่อนการทดสอบแผ่นกระดาษคือ -0.494

ค) กระบวนการของเบย์ส ภายหลังจากมือทดสอบแผ่นกระดาษ ถ้าหากว่าการพิมพ์ นั้น คือ $\theta = 0$

$$E(a_1/\theta = 0) = (0.25)(0.774) = 0.1935$$

$$E(a_2/\theta = 0) = (-0.75)(0.774) = -0.5805 \quad **$$

$$E(a_3/\theta = 0) = (-0.25)(0.774) = -0.1935$$

กระบวนการของเบย์สถ้าหากว่าการพิมพ์ดี คือ -0.5805

กระบวนการของเบย์สภายหลังจากมือทดสอบแผ่นกระดาษ ถ้าหากว่าการพิมพ์เสีย นั้น คือ $\theta = 1, 2, 3, 4, 5$

$$\begin{aligned}
E(a_1/\theta = 1, 2, 3, 4, 5) &= (0.25)(0.2036) + (0.25)(0.0214) + (0.25)(0.00113) \\
&\quad + (0.25)(0.296 \times 10^{-4}) + (0.25)(0.3125 \times 10^{-6}) \\
&= (0.25)(0.226) = \mathbf{0.0565} \\
&= \mathbf{0.0565}
\end{aligned}$$

$$E(a_2/\theta = 1, 2, 3, 4, 5) = (0.25)(0.226) = 0.0565$$

$$\begin{aligned}
E(a_3/\theta = 1, 2, 3, 4, 5) &= (-0.15)(0.2036) + (-0.05)(0.0214) + (0.05)(0.00113) \\
&\quad + (0.15)(0.296 \times 10^{-4}) + (0.25)(0.3125 \times 10^{-6}) \\
&= -0.03054 - 0.00107 + 0.0000565 + 0.0444 \times 10^{-4} \\
&\quad + 0.07813 \times 10^{-6} \\
&= -0.03161 + 0.61018 \times 10^{-4} \\
&= -0.03155
\end{aligned}$$